

Aan de minister voor Ontwikkelingssamenwerking
Mevrouw A.M.A. van Ardenne-van der Hoeven
Bezuidenhoutseweg 67
2594 AC DEN HAAG

Den Haag, 4 december 2006

Naar aanleiding van de bespreking van de BNC-fiches 22112, 424[1] een mededeling van de Europese Commissie over de herziening van de EU-strategie voor duurzame ontwikkeling, 22112, 443[1-7], zeven mededelingen van de Europese Commissie over thematische programma's voor ontwikkeling, en 22112, 470[3] een mededeling van de Europese Commissie over het bestuur binnen de Europese Consensus over het ontwikkelingsbeleid, naar een geharmoniseerde aanpak in de Europese Unie, wenst de vaste commissie voor Ontwikkelingssamenwerking uit de Eerste Kamer der Staten-Generaal u een aantal vragen voor te leggen. Zij verwijst daarbij tevens naar het thematische debat over de Europese Consensus voor de EU dat zij op 16 mei 2006 met u heeft gevoerd.

In de eerste plaats bestaat bij de commissieleden onduidelijkheid over de praktische uitwerking van het EU ontwikkelingsbeleid en rol van de lidstaten hierin. Voor de uitvoering van alle thematische programma's zet de Europese Commissie in op samenwerking met derde landen op basis van gelijkheid en dialoog. Tevens ziet zij in de uitvoering een grote rol weggelegd voor maatschappelijke organisaties om de doelen van de thematische programma's te verwezenlijken. De commissieleden delen de mening van het kabinet dat de Commissievoorstellen op dit punt te vaag zijn. Gelet op de doelstelling van de Europese consensus om gezamenlijk effectief beleid te realiseren, lijkt meer aandacht voor de praktische uitwerking en de relatie EU – lidstaten - derde landen noodzakelijk. Tijdens het debat op 16 mei waren Kamer en Kabinet het er over eens dat de belangrijkste rol van de EU de coördinatie, bundeling en versterking van de inzet van landen van de EU moet zijn. De EU moet niet het “26^e” land worden.

In de tweede plaats bestaat bij de commissieleden onduidelijkheid over de beheersstructuren van de verschillende thematische programma's. Uit de BNC-fiches en de Commissievoorstellen valt niet op te maken wie het beleid zal uitvoeren, waar dat zal gebeuren, op welke wijze het beleid uitgevoerd zal worden en hoe verantwoording voor het beleid zal worden afgelegd. Ten behoeve van de efficiëntie van het beleid lijkt een duidelijke beheersstructuur de leden noodzakelijk.

In aansluiting hierop wijst de commissie op het risico van een wildgroei aan programma's met een (te) groot aantal thema's. Gelet op de doelstelling van de Europese Consensus-methode om het Europees ontwikkelingsbeleid op een gemeenschappelijk en coherente manier vorm te geven, rijzen de volgende vragen. In hoeverre dienen nieuwe programma's opgezet te worden wanneer reeds vele kaders bestaan (geografische programma's), welke initiatieven zijn genomen om efficiënter gebruik te maken van de bestaande kaders, en tenslotte waarom is het gebruik van deze kaders niet meer voldoende om de ontwikkelingsproblematiek aan te pakken?

Omdat de thematische programma's de lacunes moeten vullen van de geografische programma's is de kans op een overlap aan werkzaamheden groot. Bij veel overlap is het de vraag in hoeverre de thematische programma's van toegevoegde waarde zijn ten opzichte van de bestaande kaders (geografische programma's van de EU, programma's van de Verenigde Naties en bilaterale ontwikkelingssteun) én andere voorgestelde thematische programma's. Graag ontvangen de leden een overzicht van alle programma's. De commissieleden verwijzen nog naar het idee van Commissaris Michel binnen Europa te streven naar specialisatie per land, voortbouwend op netwerken en gebruikmakend van de aanwezige expertise, bij voorbeeld water en landbouw voor Nederland en vragen naar de perspectieven voor dit idee. De commissie voor Ontwikkelingssamenwerking van de Eerste Kamer ondersteunt het idee en de voorgestelde keuze.

Gelet op de hoeveelheid knelpunten die gesignaleerd wordt bij dit pakket aan thematische programma's, alsmede gelet op de doelstelling van de Europese Consensus-aanpak zoals hierboven beschreven, is het de vraag in hoeverre in januari 2007 dient te worden overgegaan tot implementatie van de thematische programma's. Ook vragen de leden zich af hoe een en ander met een demissionair kabinet gerealiseerd kan worden.

Wat de geharmoniseerde aanpak van goed bestuur betreft, is de commissie van mening dat het van groot belang is dat Europa eensgezind optreedt. Graag vernemen zij dan ook wat er op dat gebied sinds het thematische debat in de Eerste Kamer in mei gebeurt en is gebeurd. Zij is van mening dat er wat de coördinatie van goed bestuur betreft van enige urgentie sprake is.

Op niet al te lange termijn ziet de commissie graag uw antwoord tegemoet.

De griffier van de commissie,

(mevr. Mr. E.C. Janssen)